

curabit, nemo est, qui iure negare possit. Et hoc in causa cessat responsum Vlpiani in leg. Mora, si in bona fidei, ff. de vñis, allegatum in fine noctui per illustris Dom. Senatoris, de cuius iustiti dubitandum non est. &c.

S V M M A R I V M.

- 1 Fideicommissum non inferri ex verbis commendatitij, sed contra 7.
- 2 Commendo verbum à testatore probatum non inferre fidicommissum.
- 3 Incertitudinem vitiare relictum.
- 4 Panam hæredi indicatam, in dubio, applicari cohæredi.
- 5 Fideicommissum colligi etiam ex conjecturis.
- 6 Conjecturis probari Fideicommissum, licet extra testamentum scriptis.
- 7 Commandatitia verba ex conjecturis inferre fidicommissum.
- 8 Verbis commendatitii posse collegi fidicommissum. numero 8.
- 9 Enuntiativa non inferre fidicommissum.
- 10 Verba directa ad personam de qua testator largius fidebat, esse largius interpretauda.
- 11 Commendo verbum esse fidicommittentis, ubi aliud id suadet.
- 12 Deesse filio significat non communicare bona, & non deesse significat econtra.
- 13 Legatum factum ne quid desit, significare alimenta.
- 14 Confidentialia quam testator assert se habere de uxore erga filios, significare reliktam hæredem fiduciariam.
- 15 Hæredem fiduciarium esse, de quo confidit testator.
- 16 Fiduciarium hæredem esse cum non est vere hæres, sed velut depositarium, & custodem. num. 18.
- 17 Aequalitatem seruandam inter filios.
- 18 Commendationem generalem differre, à speciali.
- 19 Deesse, significare non open ferre.
- 20 Commendare verbum necessarium non inferre.
- 21 Fideicommissum, sed pietatis officium.
- 22 Onus ineundum successoribus arguere fidicommissum.
- 23 Hæreditis nonem dici de sanguinis hærede ut de filiis. Hæredum appellatione significari filios.
- 24 Testatorem vocando Caium, & eius hæredes intelligi vocarse eius filios.
- 25 Incertitudinem, que videtur vitiare hæredis. Institutionem, siue fidicommissum declarando esse, saltē secundum ius Canonicum.
- 26 Tamen, quam fecit testator applicationis bonorum, pñ locis, repetitam à substituto, non habere locum nisi in casum quo substitutus & ipse contraueniat.
- 27 Culpam vnius alteri non nocere.

F A C T I S P E C I E S .

Magnifica do. Baptista de Campis Pisauriensis condidit testamentum, in quo hæredem fecit Do. Lauram de Aemilijs, his verbis. In omnibus autem alijs suis bonis mobilibus, stabilibus, iuribus actionibus, proprijs, emphenteuticis, paraprenalibus, presentibus, & futurijs, ubicumque existentibus sua hæredem universalem instituit, nominavit, & esse voluit pleno iure Magnifica do. Lauram uxore olim Magnifici dom. Octauij Aemilius I. C. Pisauriensis, cuius hæredis fidei commendauit filios predicti Magnifici Dom. Octauij ipsiusque do. Laure, tam ea viuente, quam post eius mortem, confidens in ea, quod nunquam dictis filiis deerit. Hac tamen conditione quod, dicta hæres teneatur, predicti etiam hæredes

predicti do. Lauræ ad infra scripta obligant et alios successores in perpetuum celebrari facere quolibet anno infesto S. Martini unum officium mortuorum in Ecclesia Sanctissimi Corporis Christi Pisauri, sub pena priuationis hereditatis, applicanda locis pjs.

Præsupponitur etiam in facto, quod dicta do. Baptista testatrix valde dilegebat tam dictu do. Octauium, quam eius filios, diligendi causam præbuit ipse do. Octauius, apud quem per decennium vixit ipsa do. Baptista, conferendo redditus suos, quos administrabat ipse do. Octauius, quem liberatione, & quitaione, tam inter viros, quam in testamento liberauit ab administratis, et eo in testamento sic legitur, iubens, & mādans infra scripta eius herediti, ne post eius mortem dictos filios, & hæredes aut quem liber ipsorum molestet, aut molestari faciat quavis occasione, & causa eidem testatrix debitorū, sub pena priuationis sue hæreditatis. Quo casu de facto intelligatur applicata, & devoluta pro dimidia Hospitali Vnionis Pisauri, & pro alia Societati Sanctissimi nominis Dei Pisauri. Altera etiam facta dilectionis causa, quia idē Do. Octauius multos annos sustinuit onus, & impensam vñus, in propria domo præstiti D. Antonio fratri dicto do. Baptista, ac ipsius do. Antonii uxori, que erat ipsius domi. Octauij soror. Hanc dilectionem demonstravit dicta dom. Baptista eō signo, quod donauit dicto do. Octauio aureos tres mille, & quingentos, ut posset matrimonio collocare tres eius filias.

Præsupponitur etiam in facto, quod dictus dom. Octauius viuens exorauit dictam do. Baptista, ut commendatos haberet filios suos, & ipsa D. Baptista aliquibus verbis & signis significauit se relicturā hæredes ipsos D. Octauij filios. Et tandem ipsa do. Octauius moriens superstitie ipsa do. Baptista suo in testamento eandem rogauit, ut filiis suis ita opem ferret in posterum, sicut iulit in præteritum.

Dubitari nunc contingit, an dicta dom. Baptista verbis commendatitij suo in testamento prolatis cœseatur grauasse dictam do. Lauram hæredem restituere bona ei relicta dictis filiis do. Octauij.

Initium à Domino.

C O N S I L I V M M C X X X V .

Degregia hac proposita dubitatione, de qua respondit Clarissimis, & magni nominis l. C. D. Simon de Pratis, quem honoris causa nomino, respondendum videtur multis rationibus, & argumentis dictam Magnificam D. Lauram minime grauatam fuisse onere fidicommissi erga filios suos, cum verba illa commendatitia, cuius hæredes fidei commendauit filios predicti do. Octauij, &c. non videantur significare fidicommissum.

Primo vrgere videatur responsum Vlpiani in leg. fidicommissa §. si ita quis ff. de leg. tercia cuius verba hæc sunt; si ita quis scriperit, illum sibi commando, Diuus Pius rescriptis fidicommissum non deberi, aliud est enim, persona comendare, aliud voluntatem suam fidicommissentis hæredibus insinuare. Hæc Vlpianus, cuius scriptis Scuola in leg. Thais §. Lucius Titius in l. 2. ff. de fidicom. liberta, his uerbis Lucius Titius in testamento cauit. Medicos tibi commendo illum,

sūmi etiam ex his, quæ scripta non sunt in testamento vel codicillis, et quando eorum verba sunt defectiva. Hoc præmit oīta argumentor.

Primo, quod & si verba commendatitia sui natura nō significant fideicommissum & nihilominus ex conjecturis significari dicendum est, scilicet dicimus, quod dicta verba enuntiativa a testatore prolati sui natura non significari testatore voluisse relinquere fideicommissum, attam en ex mente ipsius testatoris illud important, vt in specie casus huc nostro similis respondit acutissimi ingenij Papinianus in le. vnum ex familia. §. vlt. ff. de le. 2. cuius verba hæc sunt. Idem Marcus Imperator rescriptis verba quibus testator ita cauerat, non dubitate, quodcumque vxor eius capisset, liberis suis redditum præfideicommisso accipienda. Quod rescriptum summa habet utilitatem (æquitatem alij habent Codices) ne scilicet honor bene transacti matrimonij, & fides, etiam communum liberorum, decipiat patrem. Qui melius de matre presumperat. Et ideo Princeps prudentissimus & iuris religiosissimus cum fideicommissi verba cessare animaduertet, cū sermonem pro fideicommisso rescriptis accipendum. Hæc Papinianus, qui cauit primum ex Imperatoris Marci sententia illa testatoris verba. Non dubitare, quodcumque vxor eius capisset, liberis suis redditum præfideicommissum, propriea quod sunt non disponitum, sed & enuntiativa, sicuti passim doctores scribunt, tam illo in loco, quam alibi, ut apud Ciotum in conf. 144. numer. 10. lib. 1. Curtum Senio in conf. 64. col. 3. in fine Decium in conf. 584. num. 9. & in conf. 637. num. 9. Gozad. in conf. 64. num. 14. Parisum in conf. 41. num. 18. conf. 75. num. 50. & conf. 77. num. 6. conf. 83. num. 5. lib. 2. & conf. 66. num. 26. lib. 3. Attamen illo in casu respondit Papinianus ex ipsius Imperatoris rescripto, prædicta uerba, esse pro fideicommisso his rationibus accipienda, ne scilicet honor bene transacti matrimonij, & fides etiam communum liberorum decipiat patrem testatorem, qui melius de matre presumperat. Que sane ratio, & casu nostro conuenit, in quo & si pater non fuit sed dom. Baptista affinis, nihilominus illa contemplatione do. Octauij patris horum filiorum, a quo rogata fuerat hæredem fecit dictam do. Lauram eorundem filiorum matrem de qua melius. presumpsit, confidens quod materno amore quo nullus maior esse potest filios, & secuta, ei bona hæc esset redditura. Et egregie ad rem nostram annotauit Castrensis in dicto. §. vlt. n... quod uterba directa ad personam de qua poterat confidere largius interpretantur, ut licet sint defectiva, non noceat defectus, ne remaneat deceptus de fide. Et ad rem quoque Comensis in eodem. §. ult. in fine docuit ex prædictis rationibus idem dicendum esse in penitus extraneo instituto, quod in matre de qua in eo textu. Id quod in casu nostro est, maxime perpendendum. Et hanc quoque presumptam fidem, & affectionem nō matris, sed liberti, quod magis est, simili de facti specie respondens, perpendit Scuola in l. Pamphilo in principio. ff. de leg. 3. qui dixit, sic simili in specie rescriptis se Diuus Marcus. Quod sane rescriptum illud esse constat, de quo in dicto. §. vlt. l. vnum ex familia supra relato. Ne itaque dom. Baptista testatrix remaneat de cepta de fide. Lauræ, uerba testamenti largè sunt interpretanda, etiam dicerentur defectiva ut commendatio significet fidicommissum.

Secundo suffragatur, quod hæc testatrix non similiter commendauit hos filios dom. Octauij, ipsi dom. Lauræ eorum matris sed dixit, se commendare eius fidei. Quæ quidem fides deciperetur nisi ipsa dom. Laura restitueret bona hæc suis his filiis, sicuti hanc fidei deceptionem, & Diuus Marcus, & Papinianus in dicta l. vnum ex familia. §. vlt. perpendunt. Ita videmus verbum,

Jacobi Menochij

io verbum commendo † importare fideicomissum, quādo aliquod aliud verbum adiunctum id suadet, sicuti probat l. Titia cum testamento. §. vlt. ff. de alim. & cibis lega.

Tertio accedit quod testatrix dixit, et Ios filios commendare ipsi dom. Lauram tam ea viuente, quam post eius mortem confidens in ea, quod nunquam ei deerit, 12. &c. Illud verbum deerit et significat testaticem voluisse ipsam dom. Lauram debere communicare bona sibi relicta filiis suis, tanquam & eis relicta, sicuti faciebat ipsa testatrix viuens. Ita in specie tradit Albericus in l. Qui Marco (in alijs codicibus legitur). l. Titia. §. qui Marco) nume. 2. vers. & nota quod. ff. de annuis legatis. Et nota (inquit Albericus) quod per ista verba 13 ne quid desit et videtur legare, quae in vita praestabat. Cum ergo praedicta D. Baptista viuens communicavit cum dictis filiis, ac eorum patre, dom. Octauio bona sua, idem fieri uoluit a dicta dom. Laura haerede dum

18 inter a se procreatos æqualitem feruare. Sexto confert auctoritas Alex. in consl. 158. nu. 6. 19 fine lib. 7. dum distinguit inter commendationem in genere, & in specie, & suo illo in casu dixit, fuisse commendationem in specie ab illo testatore factam, quia testator dixerat quod filios multum commendabat in suis necessitatibus, ut refert ipse Alex. ibidem num. 5. Idem dicendum est, nostro in casu, dum dom. Baptista testatrix dixit, se confidere, quod ipsa dom. Laura haeres, tam in vita quam in morte, non defuissest his filiis, 20 quod deessest nil aliud est, q[uod] op[er]e ferre ubi fuissest opus & necesse. Et accedit Decianus in consl. 56. nu. 34. li. 21. 2. Cum dixit, quod licet verbum commendare sui natura non inducat fideicommissum, & necessitatem,

Quarta confert non parum, quod testatrix dixit, se commendare dictos filios fidei ipsius dom. Laura con- quis quid il primo de leg. 3. & l. ex verbo. C. de fidei-commissio liberta.

14 fidens in ea. Hæc fides & hæc confidentia, † quæ idem significat, arguit atq; demonstrat, testaticem reliquis se dictam Dom. Lauram hæredem fiduciariam. Ita in specie tradit Comensis in dicta l. vnum ex familia. §. vlt. num. 3. ff. de leg. 1. adductus responso laboleni in l. Sæius saturninus, in principio ff. ad Trebel. vbi gl.

15 in verbo fiduciarium, exponit hæredem † fiduciariam, quia de eo multum confidebat testator. sic & glo. in l. si postulante. §. vlt. glo. vltima eo tit. ad Trebell. Est enim hæres fiduciarius † qui non iustus et absolutus

22 Hoconus † arguit, testaticem uoluisse, quod post ipsam dom. Lauram hæredem bona iure fideicommissi perueniant ad eius hæredes & successores. Ita responderunt nouem præstantissimi Doctores quos, & ego se catus sum, nempe.

Non seruato n. 7.

- 16** enim hæres fiduciarius i. qui non iuditus est apolodus est hæres sed veluti depositarius, cuius fidei credita est hæreditas alteri restituenda , & qui fideicommissarius dicitur. Ita gl. in l. certi cōdīctio. §. 1. ff. si certum peta. & Guielmus Budæus in annota. ad Pandectas ad.l. 2. ff. de orig. iuris pag. 24. & 25. Hæc repugnat quod præ citato in loco dixit Comensis se dubitare, quia respon detur, quam illam dubitationem non esse , an dicatur hæres fiduciarius is, de quo confidit testator, sed an is hæres teneatur in uita vel post mortem suam, restitu re, sicuti loquitur Scuola in le. Epistolam. §. vlt. ff. ad Trebell. de quo dubitauit Comensis, qui dixit se in di eto. §. vltimo declaraturum, sed meo in codice non legitur Comensem aliquid ad eum tit. ad Trebell. scripsi & quidem intelligitur, quod post mortem restituat, sicuti dictum. §. vlt. declarat post alias Ruinus in consl. 131. num. 6. & in consl. 180. nu. 7. lib. 2. & accedit quod post alias tradit M. Antonius Peregrinus in

1 Ancharanus in consl. 27. Non seruato. nu. 7.
2 Fulgosius in consl. 68. colum. vlt. versic. Et hoc etiam confirmatur.
3 Socinus. Sen. in consl. 12. col. vlt. nu. 3. uersi. confir matur lib. 3.
4 Ruinus in consilio, 159 nume. 18. versicu. Nec ob stant lib. 2.
5 Curtius iunior in consl. 87. nu. 6.
6 Socinus, iunior in consl. 136. num. 24. lib. 3.
7 Natta in conf. 531. nu. 28. & 29. lib. 3.
8 Crauetta in consilio, 180. ad finem versiculo. ex alio etiam.
9 Petrus Ioannes Ancharanus in lib. 1. quæstionum iu ris. q. 72. num. 26.
10 Ego ipse in consl. 97. nu. 117. versi. rursus, & quartò libri. & in consl. 117. nume. 16. versic. præterea, ibi dem libr. 2.

dit quod post alios tradit M. Antonius Peregrinus in
Tract. de fideicommissis, art. tertio num. 19. tunc hære-
dem fiduciarium esse potius quidam custodem & mi-
nistrum, qui tenetur restituere tocam hæreditatem, nul-
la detracta Trebell. & habere locum etiam in alijs, quā
in patre, qui dubitantes ne illi quibus volunt relinque-
re delapident bona, faciunt hæredem fiduciarium, qui
deinde illis in viam bonam reuersis restituat. Id quod
forte nostro in casu considerauit Do. Baptista testa-
trix, quæ dubitans ne tres iij filij masculi Do. Octauij
obiuuenilem, et lubricā æstatem male cōsumerent bo-
na sua elegit eorum matrem, cui bona reliqueret, dū
esset in humanis, & ipsa do. Laura deinde moriens ip-
sis filijs suis restitueret.

17

23

dein ibid. 2.

Nec repugnat, si dicatur, testatrixem grauasse hære-
des, & successores ipsius dom. Lauræ, in cuius faculta-
te positum videtur instituere quoscunque, reseruata
filijs suis legitima. Non autem testatrix dixit, de suis
hæredibus, qui sunt uenientes ab intestato l. cohæredi.
§. cum filia. ff. de hæred. instit. Nam respōdetur quod
cum ex iam dictis constet. D. Baptistam testatrixē ual-
de dilexisse filios dictæ. D. Lauræ, dicendum est, prædi-
cta verba, eius hæredes † & successores, intelligi debe-
re de hæredibus sanguinis, sicutque de filijs ipsius dom.
Lauræ, sicuti scribunt Angelus in cons. 306. Carissime
frater nu. quem secuti sunt Soc. Sen. in l. Gallus. §. et
num. 34. ff. de liberis & posthum. & ibidem Iason nu-

Quinto ad rem nostram facit, quod testatrix sum-
mopere diligebat hos filios, sicuti uiuens ostendit, non
solum communicando cum eis propria bona, sed etiā
constituendo dotem filiabus, quibus fuisset necesse pa-
tri, vel fratribus prouidere, eas nubēdo, & dotando. Est
ergo prāsumendum ipsam testatricem sic prouidere
voluisse masculis, saltem post mortem dictæ do. Lauræ
hæredis, & præsertim, ne ipsos filios masculos in æqua-
les esse voluerit, id quod non conuenit ei, qui paterno,
& materno amore prosequitur filios etiam alienos iux-
ta. 11. testatur communem esse opinionem & egregiè Al-
ciatus in resp. 491. n. 3. vers. tertius casus, & de eadem
facti specie interrogati responderunt Socinus junior in
confi. 158. num. 12. lib. 2. & Beroius in confi. 110. nu.
48. & alijs subsequentibus, qui uno ore & illud affir-
mant, quod si testator vocauit Caium, & eius hæredes
24 intelligitur uocasse filios Cai, quia sicuti ipse testator
dilexit Caium, sic & eius filios, & ob id noluit extra-
neos eis præferri.

Non obstant nunc adducta in contrarium; Nam
ad pri-

Consilium

ad primum respondeatur ut supra, nempe, quod licet verbis commendaticis personæ prolatis à testatore fideicommissum non inducatur iuribus in argumento allegatis; attamen diuersum est, quando tot tanta concurrunt coniecturæ ut nostro in casu demostriauimus

Non obstat secundum argumentum, quia respon-
detur nullam hic esse incertitudinem, ex quo consta-
de bonis, & hæreditatem D. Baptista, quæ restituenda
sunt his filiis Dom. Octauij. Si ergo præsupponimus
sicuti admittere debemus testatrixem substituisse per
fideicommissum hos filios Dom. Lauræ hæredi, vt ciu-
loco sit, clare constat id totum, quod testatrix reliqui
ipſi Dom. Lauræ esse his filijs restiuendum. Et præ-
reà respondetur secundum eundem Alexan. in dicto
consil. 158. num. 8. li. 7. quod saltē secundum æqu-
itatem Canonicam declarari debet hæc + incertitudo
quod inquit Alex. esse perpetuo notandum.

Non obstat tertium argumentum, quia responde-
tur illam pñæ applicationem, quā testatrix fecit pñ
locis, non significare testatricem noluisse substituer
dictos filios Dom. Octauij Dom. Lauræ eorum matr
quia si ipsa Dom. Laura dum vixit, non curasset cele-
brati officium mortuorū, quoad se quidem deuoluti
bonorum ad loca pia habuisset effectum sed non quo
ad t̄ dictos filios, cum vnius culpa, t̄ alteri nocere mi
nime debeat; sicuti in specie respondit Alphenus in
pater fam. ff. de hæred. insit. vbi Bartolus, numero
& alij multi quos retuli in consil. 544. numero 9. 10
& 11. libro, 6. qui locus ad rem hanc videndus est. E
propterea mortua dicta Dom. Laura, hæreditas seu b
na redire debent ad dictos filios Dom. Lauræ, mat
substitutos. Cum ad ipsa loca pia censerent deuolu-
cum eodem onere ea restituendi mortua Dom. Lauræ
dictis filijs. Qui sanè filij si, & ipsi deinde negligenter
celebrari facere dictum officium mortuorum, bon
deuoluerent iterum ad dicta pia loca. &c.

S V M M A R I V M.

- 1 Promissionem factam marito de reliqua ei portione hereditatis non valere.
Marito futuro spe, nuptiarum felice fieri inutiliter promissionem de relinquenda ei parte hereditatis.
  - 2 Marito futuro promissionem de succedendo factam pro patrem sponte esse re ipsa Testamentum maxime virtutis ex quota.
  - 3 Diuisionem per patrem inter generum & alium, eamque per quotas dici testamentum.
  - 4 Assignatio facta per patrem de bonis, filiae, & sorori, non per quotas, sed designatis reb. certis, dici codicilli.
  - 5 Diuisionem factam in Codicillis seruari ab intestato.
  - 6 Codicillos in quibus pater diuisit bona seruari.
Diuisionem bonorum factam testamento nuncupatiū probari duobus Testibus.
  - 7 Diuisionem factam inter filios à patre viuente, scriptura patris probari.
  - 8 Maritum posse agere ad interesse, cui loco Dotis fuit missa portio hereditatis, ubi ea non relinquatur.

Initium à Domino.

C O N S I L I V M M C X X X X V I

Vod Georgius Matiae frater, in ipsius
liæ nuptijs, ad vritatem tam filiaæ, quam
eius mariti statuit, quod vbi ipse Ge-
gius contigisset sine filijs masculis de-
dere, sua hæreditas diuideretur inter
sam Mariam, & Annam eius sororem, aut est actus

- MCXXVII.
- 66
- ter viuos, hoc est promissio relinquendi hereditatem, aut est actus voluntatis, nempe testamentum, 1 Si est promissio + dicendum est, inualidam esse sicuti specie docuit Baldus, in l. cum Archimedoru n. 11. C. ut in possess. lega. quem secuti sunt Decius in l. pactu quod dotali nu. 7. vel l. decimo, & ultimo. C. de partis, Neuiz. in lib. 2. Sylva nuptia. numer. 58. & Craue. in consil. 192. num. 14. vers. alibi. Si vero est ultima voluntas + quemadmodum talem esse scriptum reliquit Natta in repet. le. hac consultissima §. ex imperfecto numer. 210. C. de testa. Cum dixit, quod si pater cogitatione futura successionis, (sic nostro in casu signifcat verbum illud hereditas) assumit sibi officium arbitri in diuidendo bona sua inter filios, & assignat bona per quotas, ut in casu nostro; tunc dicitur voluisse testari, + si verò assignat per certas res tunc dicitur voluisse codicillari, ex quo ibi non reperitur institutio, nec aliud equipollens, & ideo dicitur intestatus, attamen ab intestato eius diuisio + debet seruari l. quoties & l. filii, & l. si cogitatione C. famil. erit, & declarat. Baldus post glo. in dicta l. quoties, & ibidem Castren. & ibidem Baldus in auth. quod sine C. de testa, & sub iungit Natta, quod si hæc diuisio + fit per nuncupatio nem sufficiunt duo testes, si verò per scripturam, + sufficit scriptura patris, vel subscriptio filiorum absque alijs testibus, auth. si modò. C. familia Erciscundz. Hoc etiam casu ultima hæc voluntas, nulla, & inutilida effeta est contrario testamento, deinde ab eodem Georgio patre condito §. posteriore instit. quibus modis testa. infirm.

8 Verum cum dictæ Mariæ maritus + spe futura successionis duxerit ipsam Mariam in uxorem, ad interesse agere poterit contra Annam filiam & heredem dicti Georgij; cum sine illa hereditatis portione promissa non duxisset illam in uxorem. Ita Decius in dicta l. pactum quod dotali nu. 10. Craue. in dicto consil. 192. num. 14. vers. & alibi, & Grammaticus in decsil. 102. num. 120. in fine. In hac difficultate crediderim partes esse vel Excellentissimi dom. Principis vel præstatiissimi Dom. Auditoris componere partes.
- S V M M A R I V M.
- 1 Inofficio Testamenti querelam aduersus fratris testamentu sorori dari insituto filio heretici sed contra.
  - 2 Heretici filium dici infamem, saltē infamia facti. numero tertio.
  - 3 Infamia saltē facti infamem esse filium heretici.
  - 4 Filium heretici infamem esse, ut filium rei criminis læsa maiestatis fallit. 7.
  - 5 Nepotem ex filio heretici esse infamem.
  - 6 Infamen infamia facti non posse institui excluso fratre, vel sorore.
  - 7 Filium natum ante heresim patris non dici infamem. numero 8.
  - 8 Filium, qui odio patris aliqua pana afficiebatur, eo patre mortuo censeri liberatum.
  - 9 Filium proditoris patriæ, mortuo patre censeri liberatum.
  - 10 Infamiam facti dilui ob bonos mores.
  - 11 Parentum vitia non maculare filios.
  - 12 Filium splendere sua virtute, non obscurari vitijs parentum.
  - 13 Infamiam tolli emanatione vita, item penitentia. numero 15.
  - 14 Nobilem ob delictum amittere nobilitatem.
  - 15 Turpem personam, etiam ob infamiam iuris, reuersam ad bonam frugem posse institui heredem. nu. 18.
  - 16 Inofficio querelam aduersus testamentum fratris non dari instituta aliás.
  - 17 Turpi persona, que rediit ad bonam frugem.

2.I. *Sutrium*